EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 4.2.2014
COM(2014) 52 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

IONISOIVALLA SÄTEILYLLÄ KÄSITELLYISTÄ ELINTARVIKKEIDEN AINESOSISTA – VUOTTA 2012 KOSKEVA KERTOMUS

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

IONISOIVALLA SÄTEILYLLÄ KÄSITELLYISTÄ ELINTARVIKKEIDEN AINESOSISTA – VUOTTA 2012 KOSKEVA KERTOMUS

1. JOHDANTO

Käsillä oleva kertomus, jota edellytetään direktiivin 1999/2/EY 7 artiklan 4 kohdassa, kattaa 1. tammikuuta 2012 ja 31. joulukuuta 2012 välisen ajanjakson. Se on kooste 27 jäsenvaltion komissiolle lähettämistä tiedoista.

2. OIKEUSPERUSTA JA TAUSTAA

Ionisoivalla säteilyllä käsiteltyjä elintarvikkeita ja elintarvikkeiden ainesosia koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 22. helmikuuta 1999 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 1999/2/EY[1] 7 artiklan 3 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle vuosittain

– säteilyttämislaitoksissa tehtyjen tarkastusten tulokset, erityisesti käsiteltyjen elintarvikkeiden ja elintarvikkeiden ainesosien ryhmät ja määrät sekä käytetyt annokset,

sekä

– tuotteen kaupan pitämisen aikana tehtyjen tarkastusten tulokset sekä tiedot ionisoivan säteilyn käytön paljastamiseksi käytetyistä menetelmistä.

Saman direktiivin 7 artiklan 4 kohdassa edellytetään, että komissio julkaisee *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*

– tarkat tiedot jäsenvaltioissa olevista hyväksytyistä säteilytyslaitoksista ja niiden asemassa mahdollisesti tapahtuneista muutoksista

– kansallisten valvontaviranomaisten antamiin tietoihin perustuvan selvityksen.

Euroopan komission terveys- ja kuluttaja-asioiden pääosaston verkkosivuilla on saatavilla tietoja elintarvikkeiden säteilytyksen yleisistä näkökohdista[2].

2.1. Säteilytyslaitokset

Direktiivin 1999/2/EY 3 artiklan 2 kohdan mukaan elintarvikkeita ja elintarvikkeiden ainesosia saa säteilyttää vain hyväksytyissä säteilytyslaitoksissa. Hyväksynnän EU:n alueella toimiville laitoksille myöntävät jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset. Direktiivin 7 artiklan 3 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle luettelo hyväksymistään säteilytyslaitoksista.

[1] EYVL L 66, 13.3.1999, s. 16.

[2] Ks. http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/irradiation/index_en.htm.

Elintarvikkeita ja niiden ainesosia saa säteilyttää vain seuraavilla säteilylähteillä:

– koboltti 60:n tai cesium 137:n lähettämillä gammasäteillä,

– röntgensäteillä, joita tuottavat korkeintaan 5 MeV:n nimellisenergialla (maksimaalinen kvanttienergia) käytettävät laitteet,

– elektroneilla, joita tuottavat korkeintaan 10 MeV:n nimellisenergialla (maksimaalinen kvanttienergia) käytettävät laitteet.

Luettelo jäsenvaltioiden hyväksytyistä laitoksista on julkisesti saatavilla sellaisena kuin komissio on sen julkaissut[3].

2.2. Säteilytetyt elintarvikkeet ja elintarvikkeiden ainesosat

Kuivattujen mausteyrttien, mausteiden ja maustekasvien säteilyttäminen on sallittu EU:ssa ionisoivalla säteilyllä käsiteltyjä elintarvikkeita ja elintarvikkeiden ainesosia koskevan yhteisön luettelon vahvistamisesta 22. helmikuuta 1999 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 1999/3/EY[4]. Lisäksi seitsemän jäsenvaltiota on ilmoittanut komissiolle, että ne pitävät voimassa tiettyjä elintarvikkeita ja elintarvikkeiden ainesosia koskevat kansalliset luvat direktiivin 1999/2/EY 4 artiklan 4 kohdan mukaisesti. Komissio on julkaissut luettelon kansallisista luvista[5].

Säteilytettyjen elintarvikkeiden tai vähintään yhtä säteilytettyä ainesosaa sisältävien elintarvikkeiden pakkausmerkinnässä on oltava maininta ”säteilytetty” tai ”käsitelty ionisoivalla säteilyllä”. Jos säteilytettyä tuotetta käytetään koostetun elintarvikkeen ainesosana, tämän saman maininnan on oltava sen nimen yhteydessä ainesosaluettelossa. Kun kyse on pakkaamattomana myytävistä tuotteista, maininnan on oltava yhdessä tuotenimen kanssa sen astian päällä tai vieressä olevassa taulussa tai kyltissä, johon tuotteet on pantu esille.

Euroopan standardointikomitea (CEN) on komission antaman toimeksiannon perusteella standardoinut useita analyysimenetelmiä, jotta voitaisiin valvoa pakkausmerkintöjen asianmukaisuutta ja paljastaa luvatta säteilytetyt tuotteet.

3. SÄTEILYTYSLAITOKSISSA TEHTYJEN TARKASTUSTEN TULOKSET JA KÄYTETYT SÄTEILYANNOKSET

Kertomuksen tässä osassa esitetään säteilytyslaitoksissa tehtyjen tarkastusten tulokset erityisesti käsiteltyjen tuoteryhmien ja -määrien sekä käytettyjen säteilyannosten osalta. Jäsenvaltioiden toimittamien tietojen mukaan toimivaltaisten viranomaisten suorittamissa tarkastuksissa vahvistui, että hyväksytyt säteilytyslaitokset olivat direktiivin 1999/2/EY vaatimusten mukaisia.

[3] EUVL C 265, 1.9.2012, s. 3.
[4] EYVL L 66, 13.3.1999, s. 24.
[5] EUVL C 283, 24.11.2009, s. 5.

Seuraavissa taulukoissa ja kuvissa esitetään EU:n jäsenvaltioiden hyväksytyissä laitoksissa vuonna 2012 tehtyjen tarkastusten tulokset erityisesti käsiteltyjen elintarvikkeiden ja elintarvikkeiden ainesosien ryhmien ja määrien sekä käytettyjen annosten osalta.

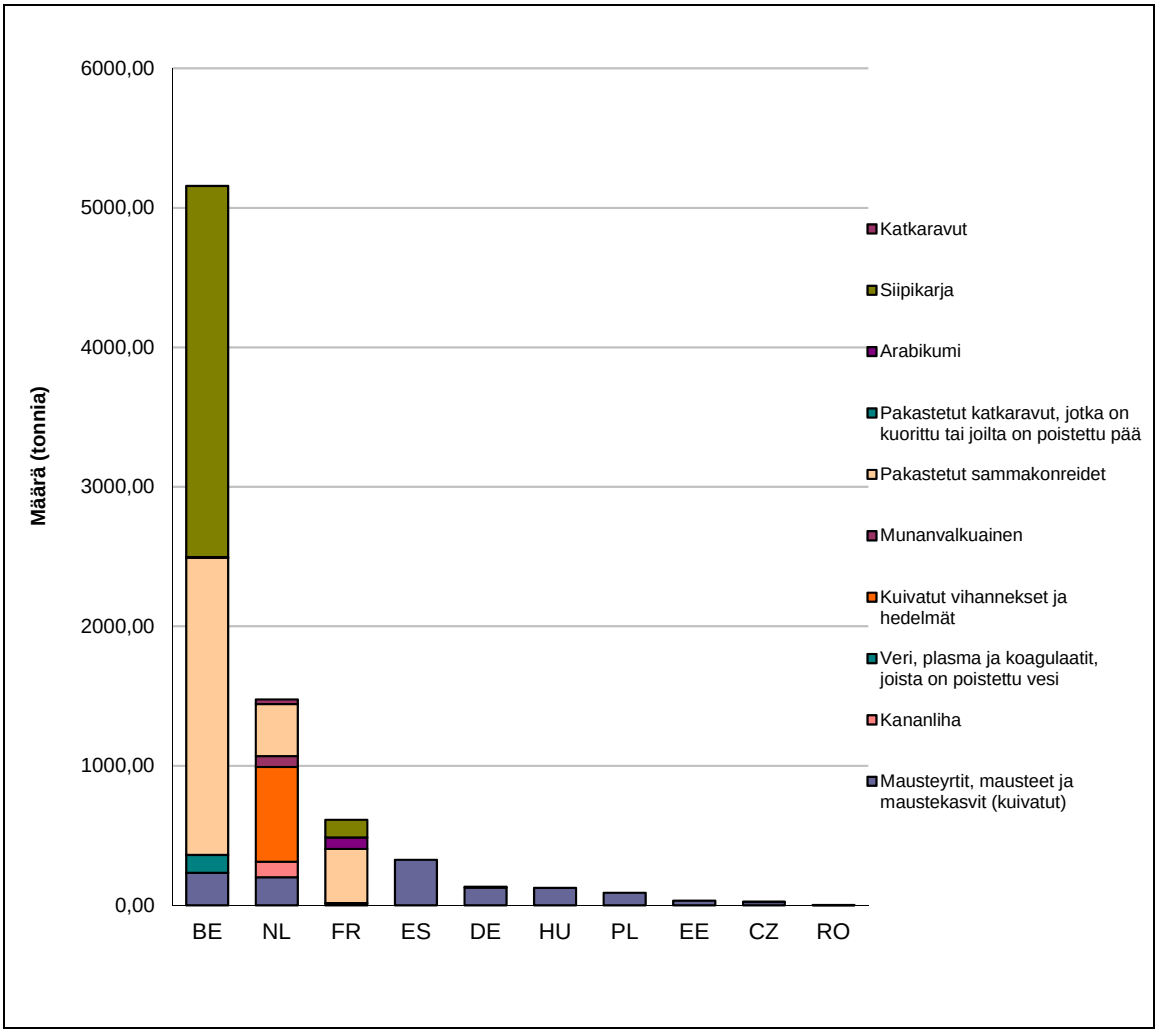
3.1. Tiivistelmä EU:n tilanteesta

Seuraavassa taulukossa esitetään ionisoivalla säteilyllä hyväksytyissä säteilytyslaitoksissa käsiteltyjen elintarvikkeiden määrät (tonneina) koko EU:n osalta.

Jäsenvaltio	**Hyväksyttyjen laitosten lukumäärä**	**Käsitelty määrä (t)**
Belgia	1	5 157,7
Bulgaria	2	Ei säteilytettyjä elintarvikkeita
Tšekki	1	23,8
Saksa	4	125,8
Viro	1	33,7
Espanja	2*	326,6
Ranska	5	612,9
Italia	1	Ei säteilytettyjä elintarvikkeita
Unkari	1	124,9
Alankomaat	2	1 476,0
Puola	2	89,0
Romania	1	1,6
Yhdistynyt kuningaskunta	1	Ei säteilytettyjä elintarvikkeita
Yhteensä:	**24**	**7 972,1**

* Toisessa niistä ei säteilytetty elintarvikkeita.

Seuraavassa kaaviossa esitetään hyväksytyissä säteilytyslaitoksissa ionisoivalla säteilyllä käsiteltyjen elintarvikkeiden määrät (tonneina) koko EU:n osalta vuonna 2012:

Seuraavissa jäsenvaltioissa ei ole hyväksyttyjä laitoksia: Tanska, Irlanti, Kreikka, Kypros, Latvia, Liettua, Luxemburg, Malta, Itävalta, Slovenia, Slovakia, Suomi, Ruotsi ja Portugali.

3.2. Belgia

Elintarvikkeet	**Absorboitunut annos (kGy)**
Mausteyrtit, mausteet ja maustekasvit (kuivatut)	5–9
Veri, plasma ja koagulaatit, joista on poistettu vesi	2–4
Pakastetut sammakonreidet	2,7–5,5
Pakastetut katkaravut, jotka on kuorittu tai joilta on poistettu pää	2–7
Siipikarja	2–6,1

3.3. Tšekki

Elintarvikkeet	Absorboitunut annos (kGy)
Mausteyrtit, mausteet ja maustekasvit (kuivatut)	5,77–9,82
Kuivatut vihannekset ja hedelmät	5,66–6,55

3.4. Saksa

Elintarvikkeet	Absorboitunut annos (kGy)
Mausteyrtit, mausteet ja maustekasvit (kuivatut)	<10

3.5. Viro

Elintarvikkeet	Absorboitunut annos (kGy)
Mausteyrtit, mausteet ja maustekasvit (kuivatut)	10

3.6. Espanja

Elintarvikkeet	Absorboitunut annos (kGy)
Mausteyrtit, mausteet ja maustekasvit (kuivatut)	9,09

3.7. Ranska

Elintarvikkeet	Absorboitunut annos (kGy)
Mausteyrtit, mausteet ja maustekasvit (kuivatut)	10
Pakastetut sammakonreidet	5
Arabikumi	3
Siipikarja	5

3.8. Unkari

Elintarvikkeet	Absorboitunut annos (kGy)
Mausteyrtit, mausteet ja maustekasvit (kuivatut)	2–10

3.9. Alankomaat

Elintarvikkeet	Absorboitunut annos (kGy)
Mausteyrtit, mausteet ja maustekasvit (kuivatut)	6,9
Kananliha	3,8
Kuivatut vihannekset ja hedelmät	3
Munanvalkuainen	1
Pakastetut sammakonreidet	4
Katkaravut	3,2

3.10. Puola

Elintarvikkeet	Absorboitunut annos (kGy)
Mausteyrtit, mausteet ja maustekasvit (kuivatut)	5–10

3.11. Romania

Elintarvikkeet	Absorboitunut annos (kGy)
Mausteyrtit, mausteet ja maustekasvit (kuivatut)	8

4. TUOTTEIDEN KAUPAN PITÄMISEN AIKANA TEHTYJEN TARKASTUSTEN TULOKSET SEKÄ SÄTEILYTETTYJEN ELINTARVIKKEIDEN PALJASTAMISEKSI KÄYTETYT MENETELMÄT

Seuraavissa taulukoissa esitetään tuotteiden kaupan pitämisen aikana tehtyjen tarkastusten tulokset sekä tiedot ionisoivan säteilyn käytön paljastamiseksi käytetyistä menetelmistä.

4.1. Tiivistelmä EU:n tilanteesta

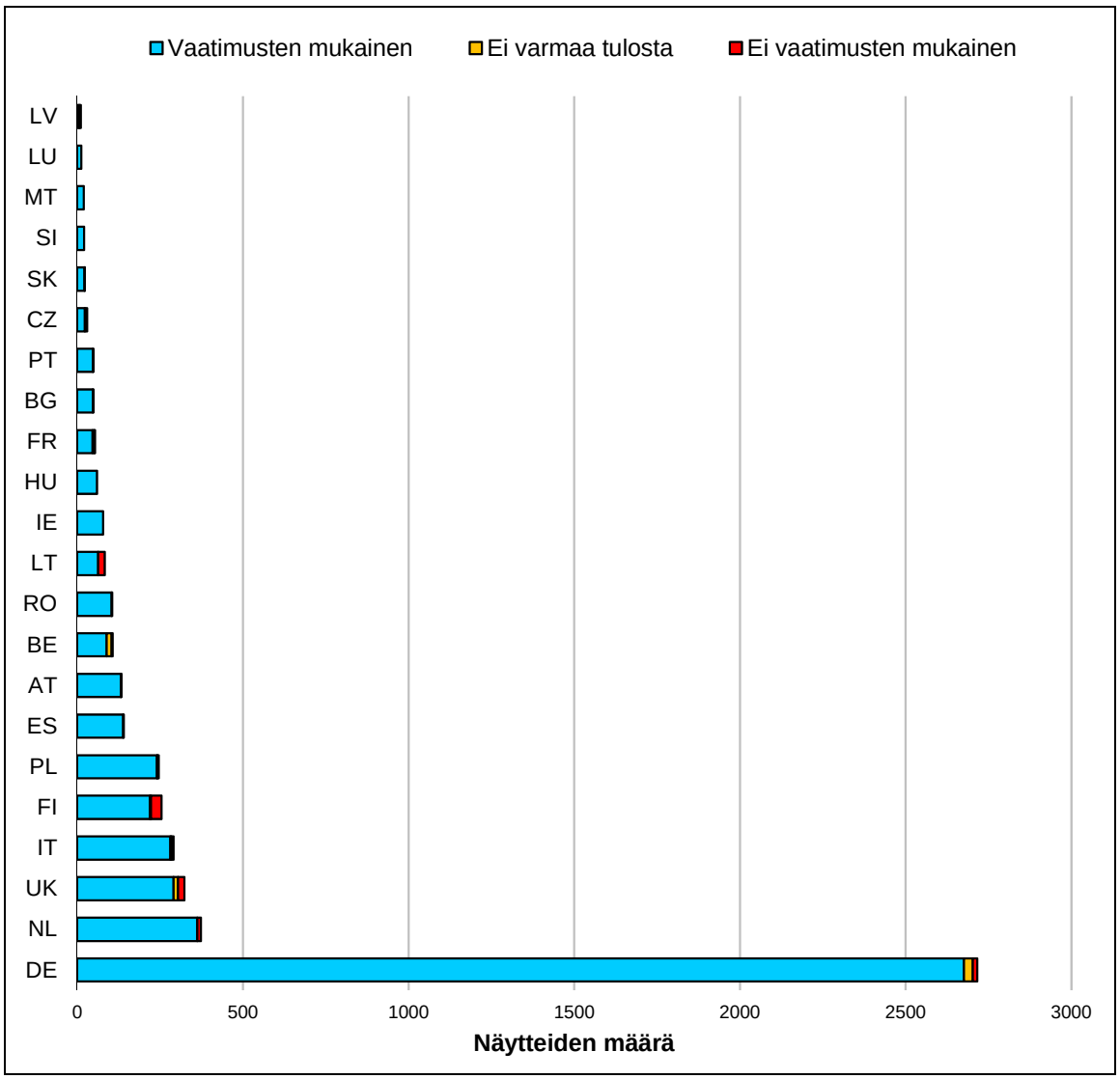
Seuraavassa taulukossa esitetään koko Euroopan unionissa analysoidut näytteet ja saadut tulokset:

Jäsen-valtio	Vaati-musten mukainen	Ei varmaa tulosta	Ei vaati-musten mukainen	Näyt-teitä yhteen-sä	Osuus koko EU:n näyte-määrästä (%)
BE	89	18	3	110	**2,1 %**
BG	47	0	2	49	**0,9 %**
CZ	23	7	0	30	**0,6 %**
DK	NCP	NCP	NCP	NCP	
DE	2 676	27	13	2 716	**52,4 %**
EE	NCP	NCP	NCP	NCP	
IE	78	0	0	78	**1,5 %**
EL	NCP	NCP	NCP	NCP	
ES	139	1	0	140	**2,7 %**
FR	46	5	3	54	**1,0 %**
IT	281	3	7	291	**5,6 %**
CY	NCP	NCP	NCP	NCP	
LV	6	0	5	11	**0,2 %**
LT	63	0	20	83	**1,6 %**
LU	12	0	0	12	**0,2 %**
HU	60	0	0	60	**1,2 %**
MT	20	0	0	20	**0,4 %**
NL	362	0	11	373	**7,2 %**
AT	132	0	2	134	**2,6 %**

PL	241	1	4	246	**4,7 %**
PT	47	0	2	49	**0,9 %**
RO	104	0	1	105	**2,0 %**
SI	21	0	0	21	**0,4 %**
SK	22	1	0	23	**0,4 %**
FI	219	4	31	254	**4,9 %**
SE	NCP	NCP	NCP	NCP	
UK	291	13	19	323	**6,2 %**
EU yhteensä	**4 979**	**80**	**123**	**5 182**	**100,0 %**
	96,1 %	**1,5 %**	**2,4 %**	**100,0 %**	

NDS: Tietoja ei ole toimitettu
NCP: Tarkastuksia ei ole tehty

Seuraavassa kaaviossa esitetään koko Euroopan unionissa analysoidut näytteet ja saadut tulokset:

4.2. Belgia

Tuotteiden kaupan pitämisen aikana analysoidut elintarvikkeet	Näytteiden määrä: 107			Käytetty CEN-menetelmä
	Vaatimusten mukainen	Ei varmaa tulosta	Ei vaatimusten mukainen	
Mausteyrtit, mausteet ja maustekasvit (kuivatut)	24	1	0	EN 1788
Viljatuotteet	8	8	0	EN 1788
Ravintolisät	14	2	2*	EN 1788
Hedelmät (kuivatut)	6	3	0	EN 1788
Nilviäiset	16	3	1*	EN 1788
Sienet ja sienituotteet (kuivatut)	2	0	0	EN 1788
Palkokasvit	2	0	0	EN 1788
Tee	16	1	0	EN 1788
Vihannekset ja vihannestuotteet (kuivatut)	1	0	0	EN 1788
Yhteensä:	**89**	**18**	**3**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%):	**83 %**	**17 %**	**3 %**	

* virheellisesti merkitty

4.3. Bulgaria

Tuotteiden kaupan pitämisen aikana analysoidut elintarvikkeet	Näytteiden määrä: 49			Käytetty CEN-menetelmä
	Vaatimusten mukainen	Ei varmaa tulosta	Ei vaatimusten mukainen	
Mausteyrtit, mausteet ja maustekasvit (kuivatut)	19	0	0	EN 1788; EN 1787
Kala ja kalatuotteet	2	0	0	EN 1786
Hedelmät (kuivatut)	5	0	0	EN 13708
Yrttiteet/uutteet	8	0	2*	EN 1788; EN 13751; EN 1787
Valmisateriat ja -ruoat	3	0	0	EN 1788; EN 1787
Pähkinät	3	0	0	EN 1788; EN 1787
Siipikarjanliha	5	0	0	EN 1786
Katkaravut	2	0	0	EN 1786
Yhteensä:	**47**	**0**	**2**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%):	**96 %**	**0 %**	**4 %**	

* virheellisesti merkitty

4.4. Tšekki

Tuotteiden kaupan pitämisen aikana analysoidut elintarvikkeet	Näytteiden määrä: 30			Käytetty CEN-menetelmä
	Vaatimusten mukainen	Ei varmaa tulosta	Ei vaatimusten mukainen	
Mausteyrtit, mausteet ja maustekasvit (kuivatut)	7	2	0	EN 1788
Ravintolisät	2	0	0	EN 1788
Valkosipuli	3	0	0	EN 1788
Yrttiteet/uutteet	3	1	0	EN 1788
Pikanuudelit	6	3	0	EN 1788
Sienet ja sienituotteet (kuivatut)	2	1	0	EN 1788
Yhteensä:	**23**	**7**	**0**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%):	**77 %**	**23 %**	**0 %**	

4.5. Tanska

Rajallisten taloudellisten resurssien vuoksi tarkastuksia ei vuonna 2012 tehty tuotteiden kaupan pitämisen aikana

4.6. Saksa

Tuotteiden kaupan pitämisen aikana analysoidut elintarvikkeet	Näytteiden määrä: 2 716			Käytetty CEN-menetelmä
	Vaatimusten mukainen	Ei varmaa tulosta	Ei vaatimusten mukainen	
Mausteyrtit, mausteet ja maustekasvit (kuivatut)	1 285	15	4*	EN 1788; EN 13751; EN 1787
Voi (maustettu)	1	0	0	EN 1788; L12.01–1; EN 13751; EN 1787
Viljat, siemenet, vihannekset ja hedelmät	94	0	0	EN 1786
Juusto (mausteita ja yrttejä sisältävä)	41	0	0	EN 1788; EN 1787
Juusto (yrttejä ja mausteita sisältämättömät valmisteet)	1	0	0	EN 1788; EN 1787
Kahvi	64	0	0	EN 1786
Äyriäiset, nilviäiset, simpukat ja muut vesieläimet (ja niistä saatavat tuotteet)	83	1	2*	EN 1788; EN 13751
Kala ja kalatuotteet	121	0	3**	EN 1788; EN 13751; EN 1786
Ravintolisät	97	9	2**	EN 1786
Hedelmät (kuivatut)	63	1	1	EN 1788; L12.01–1; EN 13751
Hedelmät (tuoreet)	88	0	0	EN 13751; EN 1787; EN 13708

Valmisateriat ja -ruoat	64	1	2**	EN 1788; EN 13751; EN 1787
Liha	41	0	0	EN 13751
Liha (ei siipikarjanliha ja riista)	61	0	0	EN 1788; EN 1786
Lihatuotteet (paitsi makkarat)	30	0	0	EN 1786
Sienet (tuoreet)	51	0	0	EN 1784; EN 1786
Sienet ja sienituotteet (kuivatut)	111	0	0	EN 1788; EN 1785; ESR; EN 13751
Muut	21	0	0	EN 1788; EN 13751; EN 1787
Munat ja munatuotteet	16	0	0	EN 1788; EN 13751
Palkokasvit, öljysiemenet ja pähkinät	15	0	0	EN 1784
Tee ja teen kaltaiset tuotteet	73	0	0	EN 1788; EN 13751; EN 1787
Perunat	30	0	0	EN 1788; EN 13751; EN 1787
Siipikarjanliha	40	0	0	EN 1788; EN 13751
Kastikkeet ja keitot (kuivatut)	83	0	1*	EN 1784; EN 1786
Makkaratuotteet	9	0	0	EN 1788; EN 13751
Vihannekset ja vihannestuotteet (kuivatut)	46	0	0	EN 1784; EN 1786
Vihannekset (tuoreet)	47	0	0	EN 1788; EN 13751; EN 1787
Yhteensä:	**2 676**	**27**	**13**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%):	**98 %**	**1 %**	**1 %**	

* virheellisesti merkitty
** säteilytys ei ole sallittu

4.7 Viro

Vuonna 2012 ei tehty tarkastuksia kaupan pitämisen aikana.

4.8 Irlanti

Tuotteiden kaupan pitämisen aikana analysoidut elintarvikkeet	**Näytteiden määrä: 78**			**Käytetty CEN-menetelmä**
	Vaatimusten mukainen	**Ei varmaa tulosta**	**Ei vaatimusten mukainen**	
Mausteyrtit, mausteet ja maustekasvit (kuivatut)	1	0	0	EN 1788; EN 13751
Ravintolisät	4	0	0	EN 1788; EN 13751

Pikanuudelit	9	0	0	EN 1788; EN 13751
Korppujauhot	1	0	0	EN 1788; EN 13751
Yrtit ja mausteet	29	0	0	EN 1788; EN 13751
Kastikkeet ja keitot (kuivatut)	1	0	0	EN 1788; EN 13751
Siemenet	6	0	0	EN 1788; EN 13751
Tee	27	0	0	EN 1788; EN 13751
Yhteensä:	**78**	**0**	**0**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%):	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.9. Kreikka

Vuonna 2012 ei tehty tarkastuksia kaupan pitämisen aikana.

4.10. Espanja

Tuotteiden kaupan pitämisen aikana analysoidut elintarvikkeet	**Näytteiden määrä: 140**			**Käytetty CEN-menetelmä**
	Vaatimusten mukainen	**Ei varmaa tulosta**	**Ei vaatimusten mukainen**	
Mausteyrtit, mausteet ja maustekasvit (kuivatut)	76	1	0	EN 1788; EN 13751; EN 1787
Kala ja kalatuotteet	30	0	0	EN 13751
Yrttiteet/uutteet	8	0	0	EN 1787
Liha ja lihatuotteet	2	0	0	EN 13751; EN 1787
Sienet ja sienituotteet (kuivatut)	9	0	0	EN 1788; EN 13751
Pähkinät	6	0	0	EN 1786
Vihannekset (tuoreet)	8	0	0	EN 1786
Yhteensä:	**139**	**1**	**0**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%):	**99 %**	**1 %**	**0 %**	

4.11. Ranska

Tuotteiden kaupan pitämisen aikana analysoidut elintarvikkeet	**Näytteiden määrä: 54**			**Käytetty CEN-menetelmä**
	Vaatimusten mukainen	**Ei varmaa tulosta**	**Ei vaatimusten mukainen**	
Mausteyrtit, mausteet ja maustekasvit (kuivatut)	5	0	0	EN 1788
Äyriäiset tai nilviäiset	2	0	0	EN 1788

(pakastetut)				
Ravintolisät	6	3	0	EN 1788
Sammakonreidet	9	0	0	EN 1788
Hedelmät (kuivatut)	5	0	0	EN 1788
Yrttiteet/uutteet	5	0	0	EN 1788
Pikanuudelit	1	0	0	EN 1788
Sienet ja sienituotteet (kuivatut)	1	0	0	EN 1784
Avokado	2	1	0	EN 1788
Siipikarjanliha	2	0	0	EN 1786
Kastikkeet ja keitot (kuivatut)	4	1	3*	EN 1788
Vihannekset ja vihannestuotteet (kuivatut)	4	0	0	EN 1784
Yhteensä:	**46**	**5**	**3**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%):	**85 %**	**9 %**	**6 %**	

* virheellisesti merkitty

4.12. Italia

Tuotteiden kaupan pitämisen aikana analysoidut elintarvikkeet	**Näytteiden määrä: 291**			**Käytetty CEN-menetelmä**
	Vaatimusten mukainen	**Ei varmaa tulosta**	**Ei vaatimusten mukainen**	
Mausteyrtit ja mausteet	96	0	0	EN 1788; EN 13751
Kala ja kalatuotteet	5	2	0	EN 13751
Ravintolisät	1	0	0	EN 13783; EN 1788; EN 13751; EN 1787
Ravintolisät	9	1	2	EN 13784; EN 1788; EN 1785; EN 13751; EN 1786
Sammakonreidet	4	0	5	EN 13751
Hedelmät (tuoreet)	3	0	0	EN 13783; EN 13751; EN 1787
Valkosipuli ja sipuli	14	0	0	EN 1787; EN 13708
Yrttiteet/uutteet	9	0	0	EN 13751
Maaetanat	1	0	0	EN 1788; EN 13751
Liha	67	0	0	EN 13783; EN 13751; EN 1787

Sienet ja sienituotteet (kuivatut)	7	0	0	EN 13751; EN 1785; EN 1786
Pähkinät ja kuivatut hedelmät	14	0	0	EN 13783; EN 13751; EN 1787
Öljysiemenet	6	0	0	EN 13783; EN 1788; EN 13751
Perunat	7	0	0	EN 13751; EN 1787
Palkokasvit	13	0	0	EN 1788; EN 1786
Maustekasvit	9	0	0	EN 13751
Vihannekset (tuoreet)	15	0	0	EN 1787; EN 13708
Vehnä	1	0	0	EN 1788
Yhteensä:	**281**	**3**	**7**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%):	**97 %**	**1 %**	**2 %**	

4.13. Kypros

Vuonna 2012 ei tehty tarkastuksia tuotteiden kaupan pitämisen aikana. Kyproksella ei ole laboratoriota, jossa voitaisiin tutkia, onko tuotteita käsitelty ionisoivalla säteilyllä. Rajallisten taloudellisten resurssien vuoksi näytteitä ei lähetetty analysoitavaksi ulkomaille.

4.14. Latvia

Tuotteiden kaupan pitämisen aikana analysoidut elintarvikkeet	**Näytteiden määrä: 11**			**Käytetty CEN-menetelmä**
	Vaatimusten mukainen	**Ei varmaa tulosta**	**Ei vaatimusten mukainen**	
Ravintolisät	6	0	5*	EN 1788
Yhteensä:	**6**	**0**	**5**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%):	**55 %**	**0 %**	**45 %**	

* säteilytetty laitoksissa, joilla ei ole EU-hyväksyntää

4.15. Liettua

Tuotteiden kaupan pitämisen aikana analysoidut elintarvikkeet	**Näytteiden määrä: 83**			**Käytetty CEN-menetelmä**
	Vaatimusten mukainen	**Ei varmaa tulosta**	**Ei vaatimusten mukainen**	
Mausteyrtit, mausteet ja maustekasvit (kuivatut)	50	0	0	EN 13783
Ravintolisät	13	0	20	EN 13783
Yhteensä:	**63**	**0**	**20**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%):	**76 %**	**0 %**	**24 %**	

4.16. Luxemburg

Tuotteiden kaupan pitämisen aikana analysoidut elintarvikkeet	Näytteiden määrä: 12			Käytetty CEN-menetelmä
	Vaatimusten mukainen	Ei varmaa tulosta	Ei vaatimusten mukainen	
Mausteyrtit, mausteet ja maustekasvit (kuivatut)	2	0	0	EN 1788
Viljat, siemenet, vihannekset ja hedelmät	1	0	0	EN 1788
Hedelmät (kuivatut)	1	0	0	EN 1788
Yrttiteet/uutteet	3	0	0	EN 1788
Sienet ja sienituotteet (kuivatut)	1	0	0	EN 1788
Tee	1	0	0	EN 1788
Vihannekset ja vihannestuotteet (kuivatut)	2	0	0	EN 1787
Hiivavalmisteet	1	0	0	EN 1788
Yhteensä:	**12**	**0**	**0**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%):	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.17. Unkari

Tuotteiden kaupan pitämisen aikana analysoidut elintarvikkeet	Näytteiden määrä: 60			Käytetty CEN-menetelmä
	Vaatimusten mukainen	Ei varmaa tulosta	Ei vaatimusten mukainen	
Mausteyrtit, mausteet ja maustekasvit (kuivatut), tee	60	0	0	EN 1788
Yhteensä:	**60**	**0**	**0**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%):	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.18. Malta

Tuotteiden kaupan pitämisen aikana analysoidut elintarvikkeet	Näytteiden määrä: 20			Käytetty CEN-menetelmä
	Vaatimusten mukainen	Ei varmaa tulosta	Ei vaatimusten mukainen	
Kahvi	2	0	0	EN 13751
Kala ja kalatuotteet	2	0	0	EN 13751
Sammakonreidet	1	0	0	EN 13751
Valkosipuli	1	0	0	EN 13751
Yrttiteet/uutteet	2	0	0	EN 13751
Hunaja ja muut mehiläistuotteet	1	0	0	EN 13751
Pikanuudelit	2	0	0	EN 13751
Sienet ja sienituotteet (kuivatut)	1	0	0	EN 13751
Siipikarjanliha	3	0	0	EN 13751

Katkaravut ja välipalat (paistetut)	1	0	0	EN 13751
Makkaratuotteet	1	0	0	EN 13751
Keitot	1	0	0	EN 13751
Tee	2	0	0	EN 13751
Yhteensä:	**20**	**0**	**0**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%):	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.19. Alankomaat

Tuotteiden kaupan pitämisen aikana analysoidut elintarvikkeet	**Näytteiden määrä: 373**			**Käytetty CEN-menetelmä**
	Vaatimusten mukainen	**Ei varmaa tulosta**	**Ei vaatimusten mukainen**	
Viljatuotteet	34	0	0	EN 1788; EN 13751
Kala ja kalatuotteet	19	0	0	EN 1788; EN 13751
Ravintolisät	52	0	9*	EN 1788; EN 13751
Hedelmät (kuivatut)	36	0	0	EN 1788; EN 13751
Muut	6	0	0	EN 1788; EN 13751
Siipikarjanliha	23	0	0	EN 1788; EN 13751
Salaatit, pasta, keitot jne.	40	0	0	EN 1788; EN 13751
Siemenet	35	0	0	EN 1788; EN 13751
Erityiset yrttisekoitukset	57	0	2*	EN 1788; EN 13751
Mausteet ja aromiaineet	34	0	0	EN 1788; EN 13751
Vihannekset ja vihannestuotteet (kuivatut)	22	0	0	EN 1788; EN 13751
Vitamiinivalmisteet	4	0	0	EN 1788; EN 13751
Yhteensä:	**362**	**0**	**11**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%):	**97 %**	**0 %**	**3 %**	

* vaatimustenvastaisuus johtuu joko säteilytyksestä muussa kuin hyväksytyssä laitoksessa tai pakkausmerkintöjen puuttumisesta

4.20. Itävalta

Tuotteiden kaupan pitämisen aikana analysoidut elintarvikkeet	**Näytteiden määrä: 134**			**Käytetty CEN-menetelmä**
	Vaatimusten mukainen	**Ei varmaa tulosta**	**Ei vaatimusten mukainen**	
Mausteyrtit, mausteet ja maustekasvit (kuivatut)	46	0	0	EN 1788; EN 13751
Siipikarjanliha	62	0	0	EN 1786
Kastikkeet ja keitot (kuivatut)	24	0	2*	EN 1788; EN 13751
Yhteensä:	**132**	**0**	**2**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%):	**99 %**	**0 %**	**1 %**	

* virheellisesti merkitty

4.21. Puola

Tuotteiden kaupan pitämisen aikana analysoidut elintarvikkeet	Näytteiden määrä: 246			Käytetty CEN-menetelmä
	Vaatimusten mukainen	Ei varmaa tulosta	Ei vaatimusten mukainen	
Mausteyrtit, mausteet ja maustekasvit (kuivatut)	9	0	0	EN 13751
Mausteyrtit, mausteet ja maustekasvit (kuivatut)	1	0	0	EN 1786
Mausteyrtit, mausteet ja maustekasvit (kuivatut)	57	0	0	EN 1788
Marjat	1	0	0	EN 1787
Juusto (mausteita ja yrttejä sisältävä)	7	0	0	EN 1788
Raejuusto	1	0	0	EN 1788
Kahvi	1	0	0	EN 1788
Äyriäiset tai nilviäiset (pakastetut)	2	0	0	EN 1788
Äyriäiset, nilviäiset, simpukat ja muut vesieläimet (ja niistä saatavat tuotteet)	1	0	0	EN 1788
Kuivatut hedelmät	17	0	0	EN 13708
Kuivatut hedelmät	2	0	0	EN 1788
Kala ja kalatuotteet	9	0	0	EN 1786
Kalat ja äyriäiset (kuivatut)	2	0	0	EN 1788
Erityisravinnoksi tarkoitetut elintarvikkeet	1	0	0	EN 13751
Erityisravinnoksi tarkoitetut elintarvikkeet	1	0	2	EN 1788
Ravintolisät	5	0	0	EN 13751
Ravintolisät	6	1	0	EN 1788
Sammakonreidet	1	0	2	EN 1786
Hedelmät (tuoreet)	1	0	0	EN 1784
Hedelmät (tuoreet)	3	0	0	EN 1788
Hedelmät (trooppiset)	3	0	0	EN 1784
Hedelmät (trooppiset)	1	0	0	EN 1787
Hedelmät (trooppiset)	8	0	0	EN 1788
Valkosipuli	1	0	0	EN 13751
Valkosipuli	1	0	0	EN 1787
Valkosipuli	10	0	0	EN 1788
Yrttiteet/uutteet	7	0	0	EN 13751
Liha	2	0	0	EN 1784
Liha ja lihatuotteet	1	0	0	EN 1784
Liha (ei siipikarjanliha ja riista)	1	0	0	EN 1784

Liha (ei siipikarjanliha ja riista)	1	0	0	EN 1786
Liha (eri lintujen, kengurun, jäniksen)	1	0	0	EN 1784
Liha (eri lintujen, kengurun, jäniksen)	4	0	0	EN 1786
Lihatuotteet (paitsi makkarat)	1	0	0	EN 1786
Maito ja maitotuotteet	1	0	0	EN 1788
Pähkinät	2	0	0	EN 1786
Pähkinät	20	0	0	EN 1787
Muut	1	0	0	EN 13708
Muut	1	0	0	EN 13751
Muut	5	0	0	EN 1788
Palkokasvit	3	0	0	EN 1788
Paprika	1	0	0	EN 1788
Kastikkeet ja keitot (kuivatut)	11	0	0	EN 1788
Katkaravut	7	0	0	EN 1788
Keitot	5	0	0	EN 1788
Tee	11	0	0	EN 13751
Vihannekset ja vihannestuotteet (kuivatut)	1	0	0	EN 1788
Vihannekset (tuoreet)	2	0	0	EN 1788
Yhteensä:	**241**	**1**	**4**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%):	**98 %**	**0 %**	**2 %**	

4.22. Portugali

Tuotteiden kaupan pitämisen aikana analysoidut elintarvikkeet	**Näytteiden määrä: 49**			**Käytetty CEN-menetelmä**
	Vaatimusten mukainen	**Ei varmaa tulosta**	**Ei vaatimusten mukainen**	
Mausteyrtit, mausteet ja maustekasvit (kuivatut)	4	0	0	EN 13751
Ravintolisät	18	0	2	EN 13751
Tee	4	0	0	EN 13751
Kasviuutteet (kuivatut)	7	0	0	EN 13751
Kasvin osat (juuret, laakerinlehdet)	7	0	0	EN 13751
Pakastetut venussimpukat (kuorelliset)	7	0	0	EN 13751
Yhteensä:	**47**	**0**	**2**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%):	**96 %**	**0 %**	**4 %**	

4.23. Romania

Tuotteiden kaupan pitämisen aikana analysoidut elintarvikkeet	Näytteiden määrä: 105			Käytetty CEN-menetelmä
	Vaatimusten mukainen	Ei varmaa tulosta	Ei vaatimusten mukainen	
Mausteyrtit, mausteet ja maustekasvit (kuivatut)	68	0	1*	EN 1788; EN 13751
Ravintolisät	4	0	0	EN 13751
Yrttiteet/uutteet	10	0	0	EN 13751
Siemenet	6	0	0	EN 13751
Tee	11	0	0	EN 13751
Vihannekset ja vihannestuotteet (kuivatut)	5	0	0	EN 13751
Yhteensä:	**104**	**0**	**1**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%):	**99 %**	**0 %**	**1 %**	

* säteilytetty laitoksissa, joilla ei ole EU-hyväksyntää

4.24. Slovenia

Tuotteiden kaupan pitämisen aikana analysoidut elintarvikkeet	Näytteiden määrä: 21			Käytetty CEN-menetelmä
	Vaatimusten mukainen	Ei varmaa tulosta	Ei vaatimusten mukainen	
Mausteyrtit, mausteet ja maustekasvit (kuivatut)	14	0	0	EN 1788; EN 13751
Tee	7	0	0	EN 13751
Yhteensä:	**21**	**0**	**0**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%):	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.25. Slovakia

Tuotteiden kaupan pitämisen aikana analysoidut elintarvikkeet	Näytteiden määrä: 23			Käytetty CEN-menetelmä
	Vaatimusten mukainen	Ei varmaa tulosta	Ei vaatimusten mukainen	
Mausteyrtit, mausteet ja maustekasvit (kuivatut)	15	1	0	EN 1784; EN 1788
Juusto (kypsytetty)	2	0	0	EN 1784
Pähkinät	5	0	0	EN 1784
Yhteensä:	**22**	**1**	**0**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%):	**96 %**	**4 %**	**0 %**	

4.26. Suomi

Tuotteiden kaupan pitämisen aikana analysoidut elintarvikkeet	Näytteiden määrä: 254			Käytetty CEN-menetelmä
	Vaatimusten mukainen	Ei varmaa tulosta	Ei vaatimusten	

			mukainen	
Mausteyrtit, mausteet ja maustekasvit (kuivatut)	119	3	8*	EN 1788 vahvistusta varten; EN 13751
Marjat	6	0	0	EN 13751
Erityisravinnoksi tarkoitetut elintarvikkeet	4	0	2**	EN 1788 vahvistusta varten; EN 13751
Ravintolisät	35	0	13**	EN 1788 vahvistusta varten; EN 13751
Yrttiteet/uutteet	11	1	1**	EN 1788 vahvistusta varten; EN 13751
Muut (kastikkeiden ainesosat, elintarvikkeiden ainesosat jne.)	26	0	7**	EN 1788 vahvistusta varten; EN 13751
Tee	17	0	0	EN 13751
Vihannekset ja vihannestuotteet (kuivatut)	1	0	0	EN 13751
Yhteensä:	**219**	**4**	**31**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%):	**86 %**	**2 %**	**12 %**	

* virheellisesti merkitty, säteilytetty laitoksissa, joilla ei ole EU-hyväksyntää
** säteilytys ei ole sallittu

4.27. Ruotsi

Vuonna 2012 ei tehty tarkastuksia tuotteiden kaupan pitämisen aikana.

4.28. Yhdistynyt kuningaskunta

Tuotteiden kaupan pitämisen aikana analysoidut elintarvikkeet	**Näytteiden määrä: 323**			**Käytetty CEN-menetelmä**
	Vaatimusten mukainen	**Ei varmaa tulosta**	**Ei vaatimusten mukainen**	
Mausteyrtit, mausteet ja maustekasvit (kuivatut)	156	5	3*	EN 1788; EN 13751
Viljatuotteet	3	0	0	EN 13751
Viljat, siemenet, vihannekset ja hedelmät	2	0	0	EN 13751
Äyriäiset, nilviäiset, simpukat ja muut vesieläimet (ja niistä saatavat tuotteet)	1	0	0	EN 13751
Maustettu couscous	1	0	0	EN 13751
Maustettu tomusokeri	1	0	0	EN 13751
Ravintolisät	26	3	1**	EN 1788; EN 13751
Hedelmät (kuivatut)	2	0	0	EN 13751
Hedelmämehu	1	0	0	EN 13751
Hedelmät (tuoreet)	1	0	0	EN 13751
Valkosipuli	13	0	0	EN 13751

Yrttiteet/uutteet	5	0	0	EN 13751
Yrtti- ja maustetahnat	7	0	0	EN 13751
Yrtit ja mausteet (tuoreet)	4	0	0	EN 13751
Pikanuudelit	40	4	7*	EN 1788; EN 13751
Valmisateriat ja -ruoat	3	0	0	EN 13751
Pähkinät	1	0	0	EN 13751
Riisi	1	0	0	EN 1788; EN 13751
Kastikkeet ja keitot (kuivatut)	21	1	7**	EN 1788; EN 13751
Siemenet	1	0	0	EN 13751
Vihannekset ja vihannestuotteet (kuivatut)	0	0	1*	EN 1788; EN 13751
Vihannekset (tuoreet)	1	0	0	EN 13751
Yhteensä:	**291**	**13**	**19**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%):	**90 %**	**4 %**	**6 %**	

* virheellisesti merkitty ja/tai säteilytetty laitoksissa, joilla ei ole EU-hyväksyntää

** säteilytys ei ole sallittu, virheellisesti merkitty, säteilytetty laitoksissa, joilla ei ole EU-hyväksyntää

5. YHTEENVETO

Tämä kertomus kattaa 1. tammikuuta 2012 ja 31. joulukuuta 2012 välisen jakson. Se on kooste 27 jäsenvaltion komissiolle lähettämistä tiedoista.

Toimitettujen tietojen mukaan vuonna 2012 toimi 13 jäsenvaltiossa 24 sellaista säteilytyslaitosta, jotka on hyväksytty direktiivin 1999/2/EY 7 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Yhtään uutta säteilytyslaitosta ei ole hyväksytty. Yhtään hyväksyttyä säteilytyslaitosta ei ole suljettu. Viisi säteilytyslaitosta ei säteilyttänyt elintarvikkeita vuonna 2012.

Ionisoivalla säteilyllä käsiteltiin EU:n jäsenvaltioissa yhteensä 7 972 tonnia tuotteita ja niistä 91 prosenttia lähinnä kolmessa jäsenvaltiossa: Belgiassa (64,7 %), Alankomaissa (18,5 %) ja Ranskassa (7,7 %). Tuoteryhmistä eniten säteilytettyjä ovat sammakonreidet (36 %), siipikarjanliha (35 %) ja kuivatut mausteyrtit ja mausteet (15 %). Säteilytettyjen tuotteiden kokonaismäärä on vähentynyt EU:ssa hieman verrattuna vuoden 2011 määrään (8 067,5 tonnia).

Kaikki 27 jäsenvaltiota toimittivat tietoja tuotteiden kaupan pitämisen aikana tehdyistä tarkastuksista. Viidessä jäsenvaltiossa ei virallisen valvonnan ja tarkastuksen yhteydessä tehty lainkaan analyyttisiä tarkastuksia vuonna 2012.

Näytteitä on otettu yhteensä 5 182 kappaletta 22 jäsenvaltiossa. Näytteistä 66 prosenttia otettiin kolmessa jäsenvaltiossa: Saksassa (52,4 %), Alankomaissa (7,2 %) ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa (6,2 %). Näytteistä 4 979 (96,1 %) oli direktiivin säännösten mukaisia, 123 näytettä (2,4 %) ei täyttänyt vaatimuksia ja 80 näytteestä (1,5 %) ei saatu varmaa tulosta. Pääasialliset syyt sille, että tutkitut näytteet eivät ole vaatimusten mukaisia, ovat asianmukaisen merkinnän puuttuminen ja säteilytys silloin kun se ei ole sallittu. Vaatimustenvastaisuus johtuu myös säteilytyksestä laitoksissa, joilla ei ole EU-hyväksyntää.

Vaatimustenvastaisuuden syyt on ilmoitettu jokaisessa taulukossa, jossa on esitetty kussakin jäsenvaltiossa tehdyt tutkimukset.